

[Jουλ Madsen.]

vil mene, at man ved en sådan ordning, som i øjeblikket koster 2 mill. kr., og som måske skal koste 3 mill. kr. eller 4 mill. kr. eller 5 mill. kr., på et tidspunkt, da der er vanskelige vilkår netop for den del af landbruget, kunne medvirke til at skaffe gode boliger, der sikrer landbrugets faste medhjælpere gode boligforhold, og samtidig var med til at løse et væsentligt problem for denne del af landbruget. Det hænger endelig også sammen med, at ønsket om boliger på bedriften, på arbejdsstedet, er nøje knyttet til begrebet tilsyn og lignende, når ejeren ikke er til stede; også af den grund er det uønskeligt med arbejdere, der bor mange kilometer fra deres arbejdsplads, som det undertiden er tilfældet.

Vi vil altså medvirke til at finde en ordning, hvorved man styrkede tilgangen af fast medhjælp til de dele af landbruget, der har behov herfor, men hvor man sparede det store millionbeløb på budgettet. På dette grundlag vil vi deltage i en forhandling i udvalget.

Svend Haugaard: Loven om udlån til arbejderboliger på landet har efter min mening haft en meget betydelig social virkning, den har for mange betydet en social højnelse: det at få eget hus giver selvrespekt, det giver lyst til at klare sig selv, og det giver tro på, at man virkelig kan gøre det. Der er noget særligt ved dette at have sit eget hus og have med havelåge, som man kan male i fritiden; det er noget, som man ikke helt skal undervurdere. Jeg tror endda, jeg tør sige det så stærkt, at de udgifter, samfundet kan have ved denne lovgivning, kommer hjem i form af sparede socialudgifter.

Naturligvis er jeg klar over, at der i høj grad sker ændringer i landbrugets forhold, og hvad angår arbejdskraften på landet; der skiftes erhverv i meget stor udstrækning. Jeg er også klar over, at det er svært at fastholde alle disse 20.000 boliger, der blev nævnt, som egentlige landarbejderboliger, men ud fra det sociale syn, som jeg har nævnt, mener jeg, at man må være villig til at se bort herfra, og sige, at loven så har fået en anden virkning, som er overordentlig værdifuld.

En anden meget heldig virkning er den,

at man igennem denne lov har haft mulighed for at bygge virkelig beboelige huse til en virkelig rimelig pris. Det giver vældig godt sammenligningsgrundlag, når man ser, at det er muligt at bygge et enfamilieshus til den pris, som der her skal bygges til; dette sammenligningsgrundlag er i høj grad værdifuldt som konkurrencemoment. Man kan måske undre sig over, om forhøjelsen på 2.000 kr., som er nævnt i § 2, stk. 1 b, er tilstrækkelig; men hvis det virkelig er tilfældet, så er det så meget desto bedre.

Vi drøftede sidste år, hvorvidt det ville være rigtigt at overføre et beløb fra kapitel IV til kapitel VI, som omhandler de boliger, der bygges for landmandens regning. Jeg indrømmer og vedkender mig, at vi gav et tilsagn om i hvert tilfælde at tage det op til drøftelse i år, og det er jeg da også i høj grad villig til, selv om jeg ikke ligefrem kan flyde hen i rørelse over, at de, der bygger efter kapitel VI, har det så alt for svært; jeg tror nok, at de måske alligevel klarer deres vanskeligheder.

Jeg kan godkende, at man går op til en halvårlig forrentning på 3½ pct., det vil jo betyde, at lånene til de boliger, der bygges for ejernes regning, forrentes nogenlunde i overensstemmelse med det almindelige renteniveau.

Endelig vil jeg sige, at det kunne have været rart, om vi havde haft råd til at sætte rådighedsbeløbet op i forhold til den almindelige prisstigning, sådan at der i det kommende år kunne blive opført samme antal boliger som sidste år; men de større beløb til den enkelte må jo betyde, at der bliver en nedgang i det samlede antal opførelser. Det må vi acceptere under de nuværende økonomiske forhold, og jeg kan i øvrigt anbefale, at lovforslaget fremmes.

Gunhild Duc: Jeg skal på mit partis vegne varmt anbefale dette lovforslag, selv om jeg må beklage, at man ikke har ment at kunne forhøje beløbsrammen for udlån. Det er jo sådan, at man har måttet afvise henholdsvis 132 kvalificerede ansøgere efter kapitel IV og 91 kvalificerede ansøgere efter kapitel VI. Det er beklageligt, at man ikke har ment under den nuværende økonomiske situation at kunne øge beløbene, og det af mange grunde.